

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری و مامائی - سپهر پزشکی لنگرود

نام و شماره درس: اصول خدمات بهداشتی جامعه و آموزش بهداشت	تعداد واحد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱/۵ واحد نظری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامائی (ترم ۲)	مدت زمان ارائه درس: ۱۴۰۳/۸/۱۳ لغایت ۱۴۰۳/۹/۱۸
دروس پیش نیاز:	محل برگزاری:
نام مسئول برنامه: کبری ابوذری	تلفن و روزهای تماس: (یکشنبه هادر دانشکده)
آدرس ایمیل:	kaboozari@yahoo.com

اهداف کلی درس:

- آشنایی با اصول بهداشت و نظام خدمات بهداشتی در ایران و جهان
- آشنایی با بهداشت فردی و اجتماعی و رابطه بهداشت با سلامت و توسعه اجتماع
- آشنایی با بهداشت جامعه نگر، مامائی جامعه نگر و نقش ماما در تامین سلامت جامعه

اهداف اختصاصی درس:

از دانشجو انتظار می رود در پایان این درس:

- تعریف سلامتی و عوامل تعیین کننده سلامتی را بداند.
- تاریخچه عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت، اهداف و مفاهیم
- تعریف بیماری، تقسیم بندی عوامل بیماریزا، سیر طبیعی بیماری ها و عوامل خطر را بشناسد.
- طیف سلامتی و بیماری را بشناسد.
- غربالگری را بشناسد.

- انواع سطوح میکسری را بشناسد.
- تعریف بهداشت عمومی را بداند.
- بهداشت فردی را بشناسد.
- بهداشت جامعه نگر و نقش ماما در آن را بشناسد.
- نظامهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی در جهان و ایران را بشناسد.
- سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی در شبکه بهداشتی درمانی ایران را بشناسد.
- آشنایی با تیم بهداشتی ارائه انواع خدمات بهداشتی و نقش ماما در سطوح مختلف روستا و شهر
- آشنایی با سیستم ارجاع
- سازمان بهداشت جهانی (WHO) را بشناسد.
- هدف های بهداشتی تعیین شده برای سال ۲۰۲۰ را بشناسد.
- خدمات یونیف را بشناسد.
- بنیاد سازمان ملل متحد برای فعالیتهای جمعیتی (UNFPA) را بشناسد.
- سازمان بین المللی کار و صلیب سرخ را بشناسد.
- مراقبتهای بهداشتی اولیه (PHC) را بداند.
- اصول و اجزاء PHC را بداند.
- اجزاء PHC را بشناسد.
- اجزاء بهداشت مادر و کودک (MCH) را بشناسد و نقش ماما در آنها را توضیح دهد.
- نشانه های مراقبت بهداشتی مادر و کودک را بداند.

- اهداف و محتوای آموزش بهداشت را بداند.
- روشهای آموزش بهداشت را بشناسد.
- شاخص های مهم اندازه گیری سلامت جامعه را بشناسد.
- وضعیت بهداشتی دمانی ایران و کلیات جمعیتی در رابطه با بهداشت را بشناسد.
- هر م جمعیتی را بشناسد.
- تعریف بهداشت محیط را بداند.
- خصوصیات آب سالم بهسازی آب و بیماریهای ناشی از آن را بداند.
- تعریف آلودگی هوا و بیماریهای ناشی از آن را بداند.
- بهداشت مواد غذایی و بیماریهای منتقله به وسیله آن را بشناسد.
- بهداشت شغلی در مورد زنان کارگر (کار در مزارع، کارخانه ها و محیط های آلوده) را بداند.

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس اصول خدمات بهداشتی جامعه و آموزش بهداشت

نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	عرصه آموزش
۱	۱۴۰۳/۸/۱۳	۸-۱۰	اراز طرح درس- مراقبت های بهداشتی اولیه) PHC)- بهداشت مادر و کودک) MCH) و نقش مادر آن	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ	مایک - وایت برد - ویدئو پروژکتور - پتاپ	کلاس
۲	۱۴۰۳/۸/۱۳	۱۲-۱۰	نظام های عرضه خدمات بهداشتی در ایران و جهان، سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی، دمانی جاری،	ابوزی + دانشجو	سخنرانی + پرسش و پاسخ	مایک - وایت برد - ویدئو پروژکتور - پتاپ	کلاس
۳	۱۸/۲۰	۸-۱۰	سلامتی و عوامل تعیین کننده سلامتی	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ + کنفرانس	مایک - وایت برد - ویدئو پروژکتور - پتاپ	کلاس
۴	۱۸/۲۰	۱۲-۱۰	عوامل بیماریزا، غربالگری و سطوح پیشگیری	ابوزی	سخنرانی + پرسش و پاسخ + کنفرانس	مایک - وایت برد - ویدئو پروژکتور - پتاپ	کلاس

کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ابوزی	سازمان های بهداشت بین المللی	۸-۱۰	۱۸/۲۷	۵
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ابوزی + دانشجو	بهداشت عمومی، بهداشت فردی	۱۲-۱۰	۱۸/۲۷	۶
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ + بحث کروبی	ابوزی	اهداف و محتوای آموزش بهداشت - ارتباط در آموزش بهداشت -	۸-۱۰	۱۹/۴	۷
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ + بحث کروبی	ابوزی	روش های آموزش بهداشت امتحان میان ترم	۱۲-۱۰	۱۹/۴	۸
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ابوزی	شاخص های اندازه گیری سلامت جامعه - شاخص های بهداشتی در ایران - هرم جمعیتی	۸-۱۰	۱۹/۱۱	۹
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ابوزی	بهداشت محیط - بهداشت آب (آلودگی آب و روش های تصفیه آب)	۱۲-۱۰	۱۹/۱۱	۱۰
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ + بحث کروبی	ابوزی	آلودگی هوا و سایرهای مقلد - بهداشت مواد غذایی و روش های نگهداری مواد غذایی	۸-۱۰	۱۹/۱۸	۱۱
کلاس	مابگ-ویات برد-ویدئو پروژکتور- پتاپ	سخنرانی + پرسش و پاسخ	ابوزی	بهداشت حرفه ای - بیماری شغلی، بهداشت شغلی در مورد زمان کارگر (کار در مزارع، کارخانه ها و محیط های آلوده)	۱۲-۱۰	۱۴۰۳/۹/۱۸	۱۲

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به

عنوان منبع ضروری نباشد)

- ۱- حاتمی، حسین و همکاران: کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد ۱). تهران. انتشارات ارجمند. (آخرین چاپ)
- ۲- شجاعی تهرانی، حسین. در سنامه پزشکی میکسیری و اجتماعی کلیات خدمات بهداشتی. تهران. انتشارات ساط. جلد ۲ (آخرین چاپ)
- ۳- رضا سلطانی، پروانه و پارسای، سوسن. بهداشت مادر و کودک. تهران. انتشارات نجش. (آخرین چاپ)
- ۴- حلم سرشت، پرویش و دل پشه، اسماعیل. بهداشت عمومی. تهران. نشر چهره. صفحه ۱۰۳-۸۰

۵- شجاعی تهرانی، حسین. اصول خدمات بهداشتی. تهران. انتشارات ساط.

۶- کرمی، منوچهر و انصاری، حسین. «دنامه جامع بهداشت». تهران. انتشارات کتاب میر. صحنه ۸۳-۵۷، صحنه ۲۱۹-۱۸۰

۷- حسینی، سیده وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه. تهران. نشر جامعه نگر. جلد ۱ (فصل ۱ و ۲ و ۶ و ۷)، جلد ۳ (فصل ۳ و ۴ و ۷)

امکانات آموزشی

• مازیک، وایت برد، ویدئو پروژکتور، لپ تاپ

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به سر ارزشیابی:

الف) در طول ترم

حضور مرتب دانشجو در کلاس درس، فعالیت کلاسی دانشجو (پاسخگویی به سوالات شفاهی در شروع هر جلسه راجع به درس جلسه قبل، ارائه کتفرانس دانشجو (بهداشت فردی)، نظام

های عرضه خدمات بهداشتی در جهان)، امتحان کتبی میان ترم

ب) پایان دوره

امتحان کتبی پایان ترم

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون
		۰/۵	حضور مرتب دانشجو در کلاس درس
		۱	فعالیت کلاسی دانشجو و ارائه کتفرانس
		۴/۵	امتحان کتبی میان ترم (چارگزینه‌ای) (MCQ)، تشریحی صحیح - غلط
		۱۵	امتحان کتبی پایان ترم (چارگزینه‌ای) (MCQ)، تشریحی صحیح - غلط

--	--	--	--

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می گردد)

هر دانشجویی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

➤ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی

➤ ورود و خروج در کلاس درس بر طبق برنامه زمانبندی

➤ غیبت در حد مجاز با اطلاع قبلی مدرس

➤ عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس